

Kadernota 2020

Vernieuwd proces

11 April 2019

Agenda

- 1) Relatie Collegeprogramma – Kadernota
- 2) Vernieuwd proces Kadernota
- 3) Verwachte financiële beeld
- 4) Instrumenten
- 5) Vragen?

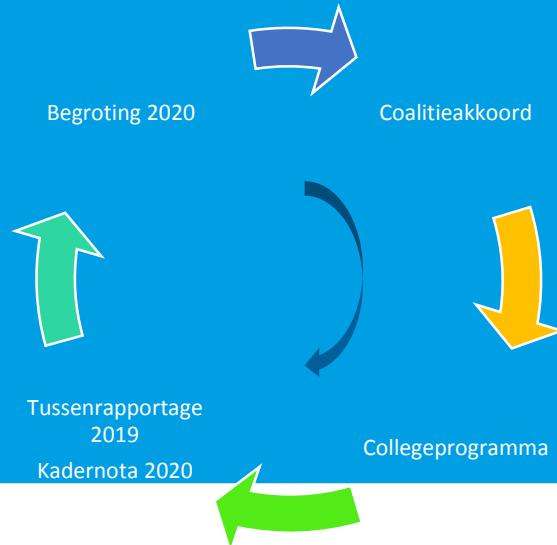
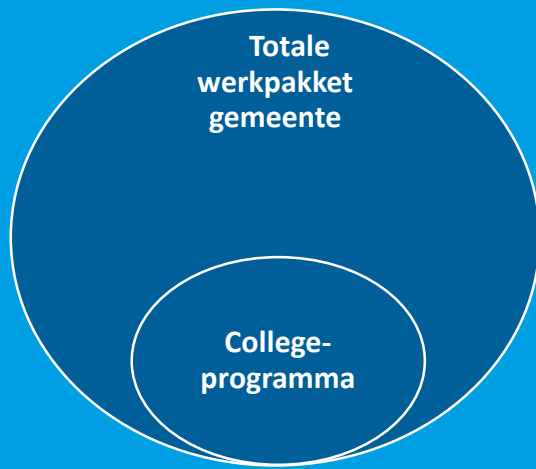
Relatie Collegeprogramma - Kadernota

Het collegeprogramma

- Geeft de vertaling van de ambities uit het coalitieakkoord in ER en SMART doelen.
- De gemeenteraad heeft in het nieuwe coalitieakkoord 24 ambities geformuleerd. Politieke sturing focust zich op deze ambities en de daarop gebaseerde doelen
- Rapportage over inspanningen en financiële consequenties vindt plaats in de P&C cyclus.

Kaders

De Kadernota is het moment om de voortgang op de doelen in beeld te brengen en te kijken of/en welke inspanningen en financiën nodig zijn om de doelen te halen.

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

AMBITIE	7. Verandering ruimtelijk domein Voor de implementatie van de Omgevingswet gaan wij werken volgens het onderscheidende en waar mogelijk vernieuwende VNG verandertype.	
ER DOEL	Meer ruimte voor maatwerk en economische en maatschappelijke initiatieven van inwoners, bedrijven en instellingen in het ruimtelijk domein	Sneller, pro-actiever en meer integraal besluiten over ruimtelijke initiatieven
SMART DOEL	In 2021 is de Omgevingswet geïmplementeerd conform het verandertype onderscheidend en waar mogelijk vernieuwend (VNG onderscheidende verandertype).	In 2022 hebben we in 75% van de (beleids)-ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving bedrijven, inwoners en organisaties actief betrokken.
INDICATOR	-	% in de raad vastgestelde beleidsontwikkelingen in de fysieke leefomgeving waarbij inwoners, bedrijven en organisaties actief betrokken zijn
RESULTATEN & INSPANNINGEN	Herijking van het programmaplan verandering ruimtelijk domein en uitvoering projecten van het programmaplan, waaronder afronding van de Omgevingsvisie en de pilot Omgevingsplan Binnenstad Schoonhoven en het starten met het project Omgevingsdenken.	Uitvoeren programmaplan Verandering ruimtelijk domein.
KOSTEN	€ 40.000 incidenteel	Geen additionele kosten

Opbouw kadernota

- In principe in zelfde format als begroting
- Onderscheid in aanvragen:
 - Collegeprogramma, uitgewerkt in:
 - Ambitie, doelen, indicator, inspanningen en kosten
 - Overig o.b.v.:
 - wettelijk, verplichting, besluit
- Over doelen die gerealiseerd zijn, rapporteren we in de jaarrekening. Ze worden niet meer opgenomen in de kadernota en daarop volgend de begroting, maar overgedragen naar 'going concern'.

Vernieuwde proces Kadernota

Vernieuwde proces kadernota

Nieuw in proces:

- 11 april
 - Thema-avond
 - Doel:
 - Raad/Cie informeren over verwachte financiële consequenties van in Kadernota 2020 op te nemen voorstellen
 - Vraag voor raad: bepalen van prioriteiten en dekkingsrichting i.r.t. gepresenteerde financiële consequenties
- 16 april
 - Reguliere commissie R&F
 - Doel:
 - Discussie over prioriteiten en dekkingsrichting
 - Input ophalen voor verwerking in Kadernota 2020

Vernieuwde proces kadernota

Daarna, regulier:

- 18 juni
 - Gezamenlijke commissie
- 9 juli
 - Gemeenteraad
 - Doel:
 - Vaststellen kaders t.b.v. meerjarenbegroting 2020
- 29 oktober/12 november
 - Begrotingscommissie en -raad

Financiële beeld

Wat is op dit moment het verwachte financiële beeld?

Verwachte financiële beeld

a) Saldo meerjarenbegroting

	2020	2021	2022	2023
Saldo begroting	€ 643.000	€ 1.698.000	€ 1.446.000	€ 1.446.000
Amendement hondenbelasting	€ -97.000	€ -142.000	€ -176.000	€ -176.000
Begrotingswijzigingen 2019	€ -82.000	€ -82.000	€ -82.000	€ -82.000
Saldo huidig	€ 464.000	€ 1.474.000	€ 1.188.000	€ 1.188.000
-/- = Nadeel / lasten				

Saldi conform besluitvorming Raad toegevoegd aan Algemene Reserve vrij vermogen.

Saldo september-/decembercirculaire zijn hierin nog niet meegenomen.

Verwachte financiële beeld

b) Indicatie structureel effect verwachte mutaties:

2020-2023: € 1,6 miljoen - € 2,0 miljoen (nadelig)

Dit betreft o.a.:

- 1^e Tussentijdse rapportage 2019
(bijvoorbeeld: gevolgen september-/decembercirculaire)
- Collegeprogramma
(bijvoorbeeld: Duurzaamheid, uitvoering n.a.v. onderzoeken 2019)
- Kadernota 2020
(bijvoorbeeld: harmoniseren sportbeleid)

Effecten meicirculaire 2019 nog niet bekend.

Verwachte financiële beeld

c) Veel is nog niet bekend, o.a.:

- Algemene uitkering Gemeentefonds (meicirculaire)
- Indexering lonen/prijzen
- Belastingopbrengsten
- Bijdrage gemeenschappelijke regelingen
- Etc.

Verwachte financiële beeld

d) Voorgaande leidt tot onderstaande indicatie meerjarensaldo:

	2020	...	2023
a) Saldo begroting	€ 464.000		€ 1.188.000
b) Verwachte mutaties	€ -1.600.000		€ -2.000.000
c) Nog niet bekend	p.m.		p.m.
Totaal	€ -1.136.000	€ -	€ -812.000
-/- = Nadeel / lasten			

Instrumenten

Wat zijn de mogelijkheden om de lasten en baten te beïnvloeden?

Instrumenten

Beschikbare instrumenten:

1) Structureel

a. Direct beïnvloedbaar

Saldo exploitatie

Beleidskeuzes

- structureel hogere opbrengsten
- bijstellen/faseren ambities en doelen CP
- heroverwegen bestaand beleid

b. Op termijn beïnvloedbaar

Beleidskeuzes

- bijstellen/faseren ambities en doelen CP
- heroverwegen bestaand beleid

Begroting 2019 in één oogopslag

Het college van Burgemeester & Wethouders heeft het collegeprogramma Krimpenerwaard 2018-2022 en vanaf 2019-2022 en de begroting 2019 aan de gemeenteraad voorgedragen. Het college heeft de 23 eisen uit het COA-keuzebord omgezet in concrete doelen waarmee zij de komende tijd aan de slag gaan. De begroting laat zien welke impactingen dit vraagt en wat de financiële effecten hiervan in 2019 zijn. Dit is de eerste begroting die het college aanleedt van de gemeenteraadsvoorzitters van maart 2018. Op dinsdag 13 november beslist de gemeenteraad over de begroting.

Het college van
burgemeester en wethouders

Waar komt het vandaan? INKOMSTEN

€ 73,8 MILJOEN
Het grootste deel ontvangen we van het Rijk

LOKALE HEFFINGEN: 26,7 MILJOEN

Onroerende zaakbelastingen	€ 11.349.000
Riool-/afvalstoffenheffing	€ 11.532.000
Leges & overige heffingen	€ 2.324.000
Overige belastingen	€ 530.000
Lijkbezorgingsrechten	€ 1.000.000

ANDERE INKOMSTEN BRONNEN: 38,6 MILJOEN

Rente & dividenden	€ 2.591.000
Grondexploitatie	€ 11.631.000
Overige inkomsten	€ 5.948.000
Reservemutaties	€ 6.302.000
Overheidsbijdragen	€ 12.190.000

Wethouder Boere: 'Het college is er in geslaagd een meerjarig sluitende begroting te presenteren. Alle opgaves uit het Collegeprogramma 2018-2022 kunnen worden uitgevoerd zonder dat er ingrijpende maatregelen noodzakelijk zijn. De woonlastendruk voor inwoners stijgt slechts beperkt ten opzichte van 2018. Daar zijn we als college heel content mee.'

Hoeveel betaal ik in 2019 aan:

Eigenaar woning	2019	2018
WOZ-waarde	€ 285.500	€ 250.000
OZB	€ 312,21	€ 310,00
Afvalstoffenheffing	€ 230,50	€ 209,04
Rioolheffing	€ 281,55	€ 281,55
	€ 824,26	€ 800,59

De uitgebreide begroting vindt u op www.krimpenerwaard.nl/begroting. Daar vindt u ook de begrotingen in één oogopslag van eerdere jaren zodat u ze met elkaar kunt vergelijken.

Waar gaat het naar toe? UITGAVEN

139,1
MILJOEN

Bestuur en ondersteuning	€ 24.747.000
Veiligheid	€ 4.648.000
Verkeer, vervoer en waterstaat	€ 10.033.000
Economie	€ 1.512.000
Onderwijs	€ 6.326.000
Sport, cultuur en recreatie	€ 10.893.000
Sociaal Domein	€ 46.137.000
Volksgezondheid en milieu	€ 17.436.000
Volkshuisvesting ROSV	€ 17.377.000
TOTAAL	€ 139.109.000

In 2019 sluit de begroting met een plus van € 123.000. Dit levert op naar € 1,4 miljoen in 2022. Voor de uitvoering van het Collegeprogramma vanaf 2020 zijn ook middelen nodig. Aan de raad wordt dan ook voorgesteld om de positieve saldo toe te voegen aan de Algemene reserve van de gemeente, zodat ze de komende jaren kunnen worden ingezet.

De totale uitgaven in 2019 zijn begroot op € 139,1 miljoen. Hiermee sluit de begroting in 2019 met een plus van € 123.000.

Op dinsdag 13 november beslist de gemeenteraad over de begroting. U kunt dit live volgen via www.krimpenerwaard.nl.

Instrumenten

a. Direct beïnvloedbaar

Anders aanwenden saldo exploitatie:

	2020	2021	2022	2023
Saldo begroting	€ 643.000	€ 1.698.000	€ 1.446.000	€ 1.446.000
Amendement hondenbelasting	€ -97.000	€ -142.000	€ -176.000	€ -176.000
Begrotingswijzigingen 2019	€ -82.000	€ -82.000	€ -82.000	€ -82.000
Saldo huidig	€ 464.000	€ 1.474.000	€ 1.188.000	€ 1.188.000
-/- = Nadeel / lasten				

Gestort in AR vrij vermogen

Gereserveerd t.b.v. lasten vanuit Collegeprogramma en IBP

Nieuwe uitgaven beperken uitvoering van deze onderdelen

Instrumenten

a. Direct beïnvloedbaar

Saldo exploitatie, onderdeel “post onvoorzien”

	2020	2021	2022	2023
Primair	€ 136.633	€ 136.633	€ 136.633	€ 136.633
Beschikbaar	€ 136.633	€ 136.633	€ 136.633	€ 136.633

Post bedoeld voor incidentele onvoorziene uitgaven

Besluitvorming (budgetrecht) hierover ligt bij de Raad

Instrumenten

a. Direct beïnvloedbaar

Beleidskeuzes:

Structureel hogere opbrengsten

- Nieuwe vormen van opbrengsten genereren, bijvoorbeeld:
 - Productie en levering van duurzame energie
- Aanpassing belastingopbrengsten
 - Verhoging tarieven > inflatiecorrectie
 - Nieuwe belastingen, bijvoorbeeld:
 - Parkeren
 - Precario
 - Reclame
 - Forensen
 - Aanpassing mate kostendekkendheid

Instrumenten

Instrumenten

Belastingopbrengsten 2020-2023

	2020	2021	2022	2023
Onroerende zaakbelastingen	€ 11.405.000	€ 11.434.000	€ 11.464.000	€ 11.464.000
Rioolheffing	€ 6.597.000	€ 6.689.000	€ 6.781.000	€ 6.781.000
Afvalstoffenheffing	€ 5.028.000	€ 5.028.000	€ 5.028.000	€ 5.028.000
Hondenbelasting	€ 150.000	€ 75.000	€ -	€ -
Toeristenbelasting	€ 264.000	€ 264.000	€ 264.000	€ 264.000
Lijkbezorgingsrechten	€ 910.000	€ 954.000	€ 997.000	€ 997.000
Leges	€ 2.219.000	€ 2.337.000	€ 2.349.000	€ 2.349.000
Marktgelden	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
Havengelden	€ 128.000	€ 184.000	€ 264.000	€ 264.000
Kwijtschelding	€ -329.000	€ -329.000	€ -329.000	€ -329.000
Totaal	€ 26.422.000	€ 26.686.000	€ 26.868.000	€ 26.868.000

Instrumenten

Aanpassing belastingopbrengsten

- Verhoging tarieven > inflatiecorrectie
 - OZB +1% extra : ca. € 114.000 p/j
 - Toeristenbelasting +1% extra: : ca. € 2.600 p/j
 - Hondenbelasting: niet afschaffen :

		2020	2021	2022	2023
Hondenbelasting	€	75.000	€ 150.000	€ 225.000	€ 225.000

- Aanpassing mate kostendekkendheid, bij begroting 2019:
 - Rioolrechten (100%)
 - Afvalstoffenheffing (100%)
 - Omgevingsvergunningen (structureel verhoogd)
 - Havengelden (structureel verhoogd)
 - Lijkbezorgingsrechten (incidenteel verhoogd)

Instrumenten

a. Direct beïnvloedbaar

Beleidskeuzes

- bijstellen/faseren ambities en doelen CP
- heroverwegen bestaand beleid

Instrumenten

b. Op termijn beïnvloedbaar

Beleidskeuzes

- “slim” investeren → lagere structurele lasten
- bijstellen/faseren ambities en doelen CP
- heroverwegen bestaand beleid:

Instrumenten

b. Op termijn beïnvloedbaar

Begrotingstotaal 2019 van bijna € 140 miljoen bestaat uit aantal componenten die op korte termijn niet/nauwelijks te beïnvloeden zijn, o.a.:

a.	Bijdragen verbonden partijen	€ 13,3 miljoen
b.	Afschrijving en rente	€ 8,2 miljoen
c.	Personele lasten	€ 29,9 miljoen
d.	Subsidieplafond	€ 6,0 miljoen
e.	Stortingen in voorzieningen	€ 5,8 miljoen
f.	Energie, belastingen	€ 1,8 miljoen
g.	Gesloten complexen	€ 10,5 miljoen
h.	Uitgaven t.l.v. reserve	<u>€ 7,0 miljoen</u>
	Totaal	€ 82,5 miljoen (ca. 60%)

Keuzes hierin kunnen niet gemaakt worden zonder keuzes in beleid!

Instrumenten

Ad b. Afschrijving en rente

- Nieuwe investeringen verplicht activeren, dus structurele lasten
- Jaarlijkse kapitaallasten volledig begroot o.b.v. bestaande en nieuwe vastgestelde investeringsplannen, behoudens enkele uitzonderingen
- Temporiseren projecten: incidentele financiële ruimte
- Schrappen projecten: structurele financiële ruimte
(m.u.v. gesloten complexen, zoals riolering)
- Investering van € 1M: jaarlijks > € 40.000 kapitaallasten

Instrumenten

Ad d. Subsidieplafond

- Plafond 2021: indicatief in Kadernota 2020, definitief in november 2019
- Wettelijke afbouw van structurele subsidies

Instrumenten

Ad e. Stortingen in voorzieningen

- Beheerplannen:
 - IBOR: jaarlijkse storting ca. € 5,0 miljoen
 - Gebouwen: jaarlijkse storting ca. € 0,9 miljoen
- Aanpassing kwaliteitsniveau leidt tot hogere/lagere storting
 - IBOR: nu beeldkwaliteit B (gangbaar); bij beeldkwaliteit C (matig) lasten dagelijks onderhoud € 146.000 lager
 - Gebouwen: nu conditieniveau 2 & 3 (van de 6 niveaus)
 - Keuze gemeenteraad; wel voldoen aan minimaal kwaliteitsniveau, geen kapitaalvernietiging
- Afstoten vastgoed leidt tot lagere onderhoudslasten
 - versoering faciliteitsniveau gemeente

Instrumenten

De beïnvloedbaarheid van de overige 40% is afhankelijk van meerdere factoren: wettelijk, eigen beleidskeuzes, keuzes in uitvoering. Daarmee is financiële omvang van beïnvloedbaarheid niet direct te geven.

Voor het wel beïnvloedbare deel geldt dat het aan de gemeenteraad is om keuzes te maken in het te voeren beleid. Met deze keuzes komt/gaat financiële ruimte

Instrumenten

Reserves en voorzieningen

Exploitatie

Voorzieningen

Reserves

Instrumenten

2) Incidenteel

Geven niet direct oplossing voor structurele ruimte in de begroting, daarom nu niet uitgewerkt.

Eventueel wel mogelijk om “slimme” investeringen te doen die leiden tot lagere structurele lasten.

Vragen?

Voldoende input voor nu om mee te nemen richting 16 april?

Wat eventueel nog meer nodig richting juni/juli?

